

I Sem.

महर्षिवाल्मीकिसंस्कृतविश्वविद्यालयः, मौनधारा (भून्डडी), कपिष्ठलम् (केथल)

विषयः - डिप्लोमा (ज्योतिषम्)

संस्कृतभाषाशिक्षणम् (प्रथमः भागः)

सत्रार्द्धम् : प्रथमम्

पत्रम् : प्रथमम्

विषयः कृटाङ्कः	प्रश्नपत्र- क्रमाङ्कः	एककम्	पात्रयग्रन्थाः - संस्कृतव्याकरणप्रयोगिका, अभ्यासदर्शिनी	पूर्णाङ्काः	अवधि:	श्रेयोऽङ्कः
			पात्रांशः:-	१००	१० होरा:	०६
DC(JY)- 1.1	प्रथमम्	१	संस्कृतभाषापरिचयः - माहेष्वरसूत्राणि, स्वराः, व्यञ्जनाणि, उच्चारणस्थानानि च ।	१६	१५ होरा	१
		२	बर्णपरिचयः - स्वराः-अन्तःस्थ-ऊष्मासंयुक्तवर्णानि । शब्दरूपाणि - अ. पु. राम, आ. स्त्री रमा, अ. नपु. फलम् । प्रमुखसन्धयः - अच्, हल, विसर्गादयः ।	१६	१५ होरा:	१
		३	विभक्तयः, कारकाणि, प्रमुखपातुरूपाणि - कृ. भू. अहृ. पठ, लिख, गम् (लट्, लट्, लड्) ।	१६	१५ होरा:	१
		४	अनुवादः, वाक्यरचना । प्रमुखधातुरूपाणि - कृ. भू. अहृ. पठ, लिख, गम् (लोट्, विधिलिङ्) ।	१६	१५ होरा:	१
		५	निबन्धाः - मम परिचयः, मम प्रिया भाषा, मम विद्यालयः ।	१६	१५ होरा:	१
		६	आन्तरिकभूत्याङ्कनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्या ३. शिक्षणस्थोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च ४. उपस्थितिः ७५% = ०१ अङ्कः ७६%-८०% = ०२ अङ्कौ ८१%-८५% = ०३ अङ्कौ ८६%-९०% = ०४ अङ्कौ ९१% तः अधिकम् = ०५ अङ्कौ:	अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ अङ्काः ०५	२०	१५ होरा:

सहायकपुस्तकानि -

1. अभ्यासदर्शिनी
  2. अभ्यासपुस्तकम्
  3. व्यवहारसाहस्री
  4. रचनानुवादकौमुदी
- संस्कृतभारती, नई दिल्ली
  - संस्कृतभारती, नई दिल्ली
  - संस्कृतभारती, नई दिल्ली
  - चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी

३. अभ्यासपुस्तक

महर्षिवाल्मीकिसंस्कृतविश्वविद्यालयः, मौनधारा (मून्डी), कपिललम् (कैथल)

विषयः - डिप्लोमा (ज्योतिषम्)

फलितज्योतिषम् (भाग- १)

पत्रम् : द्वितीयम्

सत्रार्द्धम् : प्रथमम्

विषयः कूटाङ्कः	प्रश्नपत्र- क्रमाङ्कः	एकाङ्कम्	पाद्यग्रन्थाः- भारतीयकुण्डलीविज्ञानम्, भारतीयज्योतिषम्	पूर्णाङ्काः	अवधिः	शेषाङ्कः
			पाद्यांशः			
		१	पञ्चाङ्गम्, इष्टकालसाधनम्, चालनम्, ग्रहस्पष्टीकरणम्, भयात्, भ्रोगक्ष।	१००	१० होरा:	६
		२	चन्द्रस्पष्टीकरणम्, अयनांशसाधनम्, पलभासाधनम्, चरखण्डानयनम्, लङ्कोदयमानम्, स्वोदयसाधनम्।	१६	१५ होरा:	१
		३	लग्नसाधनम्, दशमलग्नसाधनम्, सप्तनिष्ठादशभावसाधनम्।	१६	१५ होरा:	१
		४	षड्क्वर्गविचारः - होरा, द्रेष्काणः, सप्तमांशः, नवांशः, द्वादशांशः, त्रिशांशः। ग्रहनीति, उच्चनीत्याः।	१६	१५ होरा:	१
		५	ग्रहाणां बालादि - अवस्थाः, दीपादि- अवस्थाः, पारिजातवर्गाश्च।	१६	१५ होरा:	१
DC(JY)- 1.2	द्वितीयम्	६	आन्तरिकमूल्याङ्कनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् २. शास्त्रसम्बद्धसंग्रही / शास्त्रपरिचर्या ३. शिक्षणस्रोतस्त्रामद्याः चयने प्रबन्धनञ्च ४. उपस्थितिः ७५% = ०१ अङ्कः ७६%-८०% = ०२ अङ्कौ ८१%-८५% = ०३ अङ्का: ८६%-९०% = ०४ अङ्का: ९१% तः अधिकम् = ०५ अङ्का:	२०	१५ होरा:	१

सहायकपुस्तकानि -

- भारतीयकुण्डलीविज्ञानम्-मीठालाल हिमतराम ओझा, देवर्षि प्रकाशन, वाराणसी।
- भारतीयज्योतिषम्-शिवनाथ झारखण्डी, उत्तरप्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ।

महर्षिवाल्मीकिसंस्कृतविश्वविद्यालयः, मौनधारा (मून्डी), कर्णपीलम् (कैथल)

विषयः - डिप्लोमा (ज्योतिषम्)

फलितज्योतिषम् (भाग- २)

सत्रार्द्धम् : प्रथमम्

पत्रम् : तृतीयम्

विषयः कूटाङ्कः	प्रश्नपत्र- क्रमाङ्कः	एककम्	पाठ्यग्रन्थः- वृहदवक्षाचक्रम्	पूर्णाङ्कः	अवधि:	श्रेयोङ्कः
			पाठ्यांशः	१००	१० होरा:	६
		१	कुण्डलीमेलापकम् अष्टकूटपरिचयश्च ।	१६	१५ होरा:	१
		२	गणविचारः, भूकूटविचारः, नाडीविचारः, एतेषां परिहारश्च । मंगलदोषविचारः परिहारश्च ।	१६	१५ होरा:	१
		३	विवाहमूहूर्तविचारः, त्रिवलशुद्धिविचारः, विवाहे ग्राह्यमासाः नक्षत्राणि च, विवाहे वर्जितकालः, लानविचारः लग्नशुद्धिः ।	१६	१५ होरा:	१
		४	लक्षादिदशदोषनिरूपणम्, क्रान्तिसाम्यम्, दस्यातिथिः, गोचूलिः लाननिर्णयश्च ।	१६	१५ होरा:	१
DC (JY)-1.3	तृतीयम्	५	वधुप्रवेशः, विवाहानन्तरं पतिगृहमासफलं दाम्पत्यजीवनस्य फलादेशश्च ।	१६	१५ होरा:	१
		६	आन्तरिकमूल्याङ्कनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचय ३. शिक्षणसोत्सामग्रायाः च्यनं प्रबन्धनञ्च ४. उपस्थितिः $75\% = 0.9 \text{ अङ्कः}$ $76\%-80\% = 0.2 \text{ अङ्कः}$ $81\%-84\% = 0.3 \text{ अङ्कः}$ $85\%-90\% = 0.4 \text{ अङ्कः}$ $91\% \text{ तः अधिकम्} = 0.5 \text{ अङ्कः}$	२०	१५ होरा:	१

सहायकपुस्तकानि -

1. वृहदवक्षाचक्रम्
2. सर्वज्योतिषसंग्रहः

- डॉ. नागेन्द्र पाण्डेय, वाराणसीय संस्कृत संस्थान, जगतगंग वाराणसी
- पं. रामस्वरूपशर्मा, हिन्दी पुस्तकालय, मथुरा

महर्षिवाल्मीकिसंस्कृतविश्वविद्यालयः, मौनधारा (मून्डी), कपिष्ठलम् (कैथल)

विषयः - डिप्लोमा (ज्योतिषम्)

फलितज्योतिषम् (भाग- ३)

सत्रार्द्धम् : प्रथमम्

पत्रम् : चतुर्थम्

विषयः कूटाङ्कः	प्रश्नपत्र- क्रमाङ्कः	एककम्	पाठ्यग्रन्थाः - लघुजातकम्	पूर्णाङ्काः	अवधि:	श्रेयोऽङ्कः
			पाठ्याशः	१००	१० होरा:	०६
		१	मेषादिषु द्वादशालग्नेषु उत्पन्नजातकानां वैशिष्ट्यम् चन्द्रराशीनाम् अनुसारे फलादेशः, द्वादशभावेषु ग्रहाणां शुभाशुभफलम्, द्वादशालग्नेषु शुभाशुभग्रहाः, कारकग्रहाः मारकग्रहाश्च।	१६	१५ होरा:	१
		२	द्वादशभावैः विचारणीयाः विषयाः, तनु-धन- सहज-सुख-सुत- शुभावानां फलकथनम्, जाया-आयु-भाव्य-कर्म-लाभ- व्यष्टभावानां फलकथनञ्च।	१६	१५ होरा:	१
		३	द्वादशभावानां सज्जा, केन्द्रविकोणसम्बन्धि-राजयोगः पञ्चमहापुरुषयोगाश्च।	१६	१५ होरा:	१
		४	कालपुरुषाङ्गविभागः, राशिवर्णविज्ञानम्, पुरुषस्तीसंज्ञा, राशीशनवारीश- द्वादशांश- द्रेष्काण- होरा- विशांशाः। राशिदिव्यकालवलम्, लग्नादिद्वादशभावाः, उच्चनीचाः, मूलत्रिकोण षड्क्वग्रास्थ।	१६	१५ होरा:	१
DC (JY)- 1.4	चतुर्थम्	५	षड्क्वलम्, ग्रहाणां दुष्टः, ग्रहैत्री, ग्रहाणां स्वरूपञ्च। पुत्रकारकयोगाः, परजातयोगाः, चन्द्रकृतारिण्ययोगाः, अरिष्टभङ्गयोगाः, सन्तान-अल्पायु-दीपायु-शिक्षा- वाहन- लक्ष्मी-राजयोगादयः। अनफा-सुनफा-दुरुधरा- केमद्रुमयोगाः, प्रब्रज्यायोगाश्च।	१६	१५ होरा:	१
		६	आन्तरिकमूल्याङ्कनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्या ३. शिक्षणयोत्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च ४. उपस्थितिः ७५% = ०१ अङ्कः ७६%-८०% = ०२ अङ्कौ ८१%-८५% = ०३ अङ्काः ८६%-९०% = ०४ अङ्काः ९१% तः अधिकम् = ०५ अङ्काः	२०	१५ होरा:	१

सहायकपुस्तकानि -

1. लघुजातकम्
  2. लघुजातकम्
- डॉ. ग्रहानन्द त्रिपाठी, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
  - डॉ. सत्येन्द्र मिश्र, चौखम्बा संस्कृत भवन, वाराणसी